

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm, Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum omnium

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

20 Hostem in patria satis munita & à viris fortibus instructa expectare, at
à patria non satis munita nec à viris peritia rei militaris instructa longe
eundem præuenire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

tos. (*Curt. lib. 5.*) Necesse etiam est, vt dimicant acriorem sumat audaciam, qui, munito capite pectore, non timet vulnus. Et non de pugna, de fuga cogitant, qui in acie nudi exponuntur vulnera. (*Veg. lib. 1. c. 20.*)

SIGNVM XX.

Bellum domi gerere & foris, exigente necessitate.

HOSTEM QUIDEM IN PATRIA tuis munita, & à viris fortibus instructa, expedire (seu domi, non foris, in sinibus hostis, bellum gerere:) longè tamen à patria non satis munita, nec à viris peritia rei militaris instructa, hostem preuenire.

Huius signi prior pars probari potest hisce argumentis.

1. Ducere exercitum alienam in regionem multum & sumptuosum, & periculosam est. Athenienses bello domi relicto, magna classem in Siciliam transmissa, vna nauali pugna Rege florentem in perpetuum affixerunt: (*Thucyd. 4. Qu. xima*) & apud Rom. M. Attilius Regem infeliciter in Africa pugnauit. (*Liu. lib. 2.*)
2. Ibi graue est bellum gerere, vbi nullus portus classi apertus, non ager pacatus, non ciuitas socia, non consistendi aut procedendi locus quocunque circumspexeris, hostilia sunt omnia. (*Liu. lib. 28.*)
3. Nec est tutum fidem habere ijs, qui se nostris comites, duces, socios, & amicos expectant, nis profitentur. Et cum alienigena est exercitus, velut ad commune incendium restinguendum omnes concurrunt. (*Ibid.*)

4. Aliter quoque aliena, aliter patriæ mœnia, templa, aras, focos, homines defendunt, cùm euntes in prælium pauida coniunx sequitur, parui liberi occurrant. (*Ibid. in Orat. Q. Fabij.*)

5. Adhæc, domi bellum cùm geritur, commeatu & rebus necessarijs alijs sine periculo munire nos possumus, & melius pugnatur propter situs loci peritiam, & si res minus prosperè geratur in prælio, plures sibi fuga consulere, & vires restaurare possunt.

Pars posterior sic confirmatur. Cùm hostis domi in loco non satis munito expectatur, metuendum est, ne fugati ditione tota exuamur; quandoquidem clades non ita facile sarciri potest, aut nouus illic exercitus comparari: alieno autem in solo clades lenior est. (*Herod. lib. 4.*) 2. Et amplior est victoria eorum, qui aliena (non sua) in terra bella gerunt. (*Ibid.*) 3. Cùm bellum domi geritur, agri deuastantur, bona subditorum diripiuntur, nec ab his tributum licet flagitare, atque ita exsiccat fons, belli vnde præfidia manant.

4. Qui aliena in regione milites suos habent, maxima necessitate constringuntur pugnandi: quia vident periculum imminens, atque inde fortiores euadunt. 5. Qui hostem inuadunt, semper sunt audaciores, & maior spes & animus est vim inferentis, quàm arcentis, & periculum propulsantis. (*Liu. lib. 20. in Orat. Annibalis, & 28. in Orat. Scipionis.*) Multum quoque interest, alienos

ne populèrè fines, an tuos vri & excindi videas. (*Liu. lib. 38.*) 6. Et maior ignotarum rerum terror esse consuevit. (*Ibid.*) 7. Adhæc, quemadmodum fluij ad fontes suos non alti, sed vado permeabiles, quò longius à fontibus desluunt, eò cursus illorum

illorum fit acrior, alijs fluminibus exceptis :
 crescunt, & confirmantur, qui exercitus longè
 educunt; soli sunt, quibus bellum domi inferunt
 (*Xenop. lib. 4. de rebus gestis Græc.*) 8. quemad-
 modum qui vespas volunt excindere, cum egre-
 infestant, multarum aculeis traduntur; qui in-
 ignem admouent, cum adhuc sunt inclusa in
 aluicari, tacite vespas necant: ita qui inuadunt
 stem dum adhuc domi est, nec expectant di-
 veniat, feliciter ré gerunt. (*ibid.*) 9. ad dignum
 & famam pertinet, imperterritum esse non
 dō ad defendendum, sed etiam ad inferendum
 lijs arma. (*Liu. lib. 28.*)

SIGNVM XXI.

*Ciues in vo-
 militari
 exercere.*

ETIAM PACIS TEMPORE CI-
*in re militari exercere, vt ea instructi, cum
 opus fuerit, non ab epulis in antrum,
 sed ab arce in campum, à muro
 in hostem ruant.*

Aristot. 2. *Pol. c. 5.* improvidi esse docet, qui
 in diē viuere, eaq; duntaxat videre, quæ
 pedem iacent. Cū valemus, cauendū est,
 morbū; cū in pace viuimus, præuidendū est
 in hostē incidamus: quippe tum maximè in-
 tur hostis, cū supini in otio dormimus, & te-
 ri in pace viuimus. Adhæc nulla ciuitas est
 fortunata, cuius paci ab aliquibus non inuide-
 ergo pacis tempore de hoste & Marte cogitandum
 oportet, vt in pace securiores simus. Vt
 autissimè præcauemus morbum, cū sanitate